

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

ještě jsem plný dojmů z předčasných parlamentních voleb.
tak mi dovoluňte na toto téma malou glosu.

// Přitom je jasné, že OSA, jako sdružení občanů, působí v soukromém sektoru a se státními úřady, natož pak se státním rozpočtem, nemá a nikdy neměl nic společného.

Jisté mnohým z vás neuniklo, že naše sdružení bylo zmiňováno v předvolební kampani dvou politických stran, a to Strany svobodných občanů a Pirátské strany. Na první dojem se mi to zdálo docela úsměvné, ale když jsem se do jejich kampaní ponořil hlouběji, přestal jsem to brát úplně na lehkou váhu. Do poslancecké sněmovny se sice ani jedna ze stran, každá se ziskem cca 2,5%, nedostala, ale obě dohromady získaly více než 250 tisíc hlasů. Překvapilo mě, jaké iracionální argumenty v souvislosti s OSA tyto politické subjekty stále používají. Považoval jsem totiž tento slovník za dávno vyhaslý a překonaný.

Strana svobodných občanů zařadila OSA a Intergram společně do seznamu 26ti úřadů, které je potřeba zrušit. Výnosy obou kolektivních správců jsou zahrnuty do celkové úspory a pod tím stojí: Svobodní dokáží vyrovnat státní rozpočet bez zvyšování daní. Přitom je jasné, že OSA, jako sdružení občanů, působí v soukromém sektoru a se státními úřady, natož pak se státním rozpočtem, nemá a nikdy neměl nic společného. To nakonec zjišťují i samotní předkladatelé volebního programu a uvádějí:

Kolektivní správce (OSA) není státní organizací, a tudíž ji není možné zrušit. Měl by však být okamžitě zrušen zákon o autorských poplatcích a kolektivní správě, který nespravedlivě pokutuje nevinné. V souvislosti se zrušením tohoto zákona by mělo být zrušeno i pověření ministerstva kultury, které legalizuje toto přerozdělování. Současně by byla OSA nucena vypovědět všechny mezinárodní smlouvy, na základě kterých posílá autorské poplatky do zahraničí, protože inkaso odměn ze zahraničí by na pokrytí těchto plateb nestačilo.

Představil jsem si, jak by asi mohla vypadat realizace tohoto záměru. Autorský zákon o poplatcích přímo nehovoří. Týkalo by se to pravděpodobně oddílu Majetková práva, Licenční smlouva, Práva výkonného umělce k uměleckému výkonu a samozřejmě Kolektivní správy práv. Tím by bylo autorské právo v ČR nevyvratitelné. Takto bychom porušili všechny mezinárodní smlouvy od roku 1886 (Bernská úmluva) a dalších, asi osm základních smluv. Samozřejmě také dohody a směrnice Evropského společenství týkající se duševního vlastnictví. Byli bychom v rozporu s článkem 29 Všeobecné deklarace lidských práv, který zakládá, že „práva k duševnímu vlastnictví se mají rozvíjet pro dosažení přiměřené rovnováhy mezi ochranou tvůrců a zájmy uživatelů duševního vlastnictví.“ Museli bychom také odstoupit od Světové deklarace o duševním vlastnictví (agentura Spojených národů – 177 signatářů), která mimo jiné obsahuje: „Dvacáté první století se stane svědkem zrychlené integrace světových ekonomik a vzestupu společností založených na vědomostech a v takovém prostředí bude v lidském snažení hrát duševní vlastnictví větší roli, než kdykoliv předtím v dějinách. Práva k duševnímu vlastnictví jsou zásadní a integrální součástí všech právních rámců, které usilují o regulaci civilizovaného chování tvůrců a uživatelů na rovném základě. Každý má právo na ochranu morálních a materiálních zájmů, které vyplývají z každé vědecké, literární nebo umělecké tvorby, již je autorem.“

Tímto krokem bychom se ocitli vně civilizovaného světa se všemi důsledky společenskými, etickými i politickými. Prakticky by to znamenalo vystoupení z Evropské unie, což je ostatně program „Svobodných“. Odvolávají se přitom na >

- > odkaz „tatička Masaryka“ a jeho cíl vytvořit v našem prostoru druhé Švýcarsko. Hrál jsem ve Švýcarsku mnohokrát a mohu potvrdit, že jejich ochranka SUIISA pracuje jako jejich příslovečné hodinky. O tom nemůže být sporu. Chci také připomenout, že vznik a konstituce OSA v roce 1919 se odehrála právě během prezidentském období T. G. Masaryka (prezidentem byl od roku 1918).

Zdá se, že předkladatelům podobných myšlenek uniklo, že autorský zákon nechrání jen autory, ale také uživatele autorských děl. Zpřístupňuje autorská díla veřejnosti při zachování rovnováhy mezi zájmy tvůrců a uživatelů. Dnem jednostranného porušení či vypovězení smluv v oblasti duševního vlastnictví by totiž v ČR musela umlknout veškerá zahraniční hudba a nemohl by se odvysílat jediný zahraniční film. Nežijeme ve vakuu a neumím si představit, že by zahraniční nositelé práv následně a z jejich pohledu nelegální užití jejich děl uprostřed Evropy akceptovali. Na našem teritoriu by buď začala působit jiná, nejspíše zahraniční ochranka, nebo by nastal dokonalý kulturní **black out**. ČR by se stala pro zahraniční partnery nevěrohodnou. Všichni významnější domácí tvůrci by se samozřejmě nechali zastupovat v zahraničí, i když na druhé straně nikdo nemůže našim autorům zakázat, aby se sdružovali ve společném zájmu a uzavírali reciproční smlouvy se svými přirozenými partnery v zahraničí. K tomu nepotřebují žádné pověření (monopol) od státu. V opačném případě by to znamenalo konec demokracie v Čechách.

Takové nápady považuji za krajně nebezpečné a v naprostém rozporu se zájmy občanů ČR. Bylo by to, jako bychom se s celou naší republikou odstěhovali do Číny. Tam si zatím s autorskými právy příliš hlavu nelámou, ale zato blokují Internet. Řekl bych, že je to naprosto nereálné a sázím své celoživotní dílo na to, že ČR nebude zrovna tím, kdo bude určovat globální pojetí autorského práva.

Pirátská strana je ještě o něco podrobnější a říká zhruba toto: *Ochrana autorských práv je informační monopol, který brání lidem šířit a využívat informace. Autor svou myšlenku drží do okamžiku, kdy ji sdělí ostatním (zveřejní ji). Tím nad ní dobrovolně ztrácí absolutní kontrolu. Piráti chtějí povolit nekomerční sdílení a zkrátit dobu ochrany autorských práv. Požadují zrušení ochranných organizací a chtějí vytvořit Kopírovací registr, ve kterém by byl zápis o autorském díle. Základní doba monopolu by činila 5 let. Mechanismus registrace by byl podobný jako u registrace domén. Kopírování považují za*

užití autorského díla a Kolektivní správce je v jejich terminologii výběrčí výpalného.

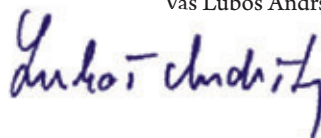
Když si dám dohromady vyjádření těchto politických stran, nemohu se zbavit dojmu, že jsme svědky pokusu o znárodnění duševního vlastnictví. A tedy o krajně levicovou politiku v duchu utopického socialismu. Byl by to návrat do devatenáctého století se vším všudy. Současným pohledem to připomíná jakési duševní squoterství. Squoter vám dům neukradne, on ho chce jen bez vašeho souhlasu bezplatně užívat. Podobně vám „piráti“ ponechají vaše autorství (vaše morální právo být pod dílem podepsán), ale chtějí jej bez vašeho souhlasu bezplatně užívat/sdílet. Je zde jasně překračováno ono pravidlo demokratického konsensu, že svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhých. Když se podíváme, o čem tento střet vlastně je, zjistíme, že se bavíme o 85 Kč. K tomuto číslu dospějete když vydělíte výnosy OSA počtem obyvatel ČR. Veškerá práva chráněná OSA, která každý občan „spotřebuje“, ho v průměru stojí 85 Kč ročně tj. 7 Kč měsíčně.

Není bez zajímavosti, že „piráti“ také propagují tzv. rekreační používání konopí a omamných látek: *„Obchod s konopím a dalšími drogami bude předmětem spotřební daně, stejně jako prodej alkoholových a tabákových drog. Tato daň přinese do státního rozpočtu prostředky, ze kterých bude možné financovat programy v oblasti veřejného zdraví, vzdělávání a volnočasových aktivit jako nástroje prevence drogových rizik.“*

Tento návrh nabízí jakési cannabisové perpetuum mobile. Ale mně se to jeví spíše jako fata morgana. A tak si v tom zrcadlení představuji, jak by se změnil život voliče podobné radikální strany po vyhraných volbách. Jistě by seděl před monitorem svého compu nabitého svobodnými informacemi, poslouchal staženou muziku, sledoval stažené filmy a spokojeně pokuřoval svého jointa. A co dělá právě teď? Sedí před monitorem svého compu nabitého svobodnými informacemi, poslouchá staženou muziku, sleduje stažené filmy a spokojeně pokuřuje svého jointa. Najdíte alespoň jeden rozdíl.

Hodně úspěchů, příjemné vánoční svátky a šťastný Nový rok 2014 vám všem přeje

Váš Luboš Andršt

// Zdá se, že předkladatelům podobných myšlenek uniklo, že autorský zákon nechrání jen autory, ale také uživatele autorských děl.

